

Giao dịch khối ngoại năm 2010 có gì khác biệt?

Thực hiện: Bộ phận Phân tích

Chứng khoán Âu Việt (AVS)

Ngày: 09/12/2010

Khối ngoại liên tục mua ròng 10 năm qua

Hơn 10 năm qua, kể từ khi thị trường chứng khoán Việt Nam chính thức hoạt động đến nay khối nhà đầu tư nước ngoài đã liên tục mua ròng.

Trong đó từ năm 2000 đến năm 2005 giao dịch của khối ngoại gần như rất mờ nhạt, tổng khối lượng cổ phiếu được mua trong 5 năm chỉ đạt 44 triệu đơn vị cổ phiếu và giá trị mua ròng cũng chỉ đạt 1.071 tỷ đồng. Năm 2006, khối ngoại đã tăng cường mua mạnh, đây có thể là lực lượng đón đầu cho việc gia nhập WTO của Việt Nam.

Bảng 1: Thống kê giao dịch khối ngoại từ năm 2000-2010

Năm	Khối lượng (Triệu cổ phiếu)			Giá trị (Tỷ đồng)		
	Mua	Bán	Mua ròng	Mua	Bán	Mua ròng
2000	0	0	0	0	0	0
2001	1,62	0,05	0,00	12	2	10
2002	5,00	1,61	3,40	143	47	96
2003	4,29	0,06	4,23	109	11	98
2004	16,11	3,50	12,61	529	95	435
2005	17,39	6,33	11,06	635	202	432
2006	128,23	37,86	90,37	10.505	3.079	7.426
2007	402,72	229,43	173,29	56.412	32.196	24.216
2008	536,02	472,94	63,08	28.681	22.632	6.050
2009	757,12	714,86	42,27	36.386	32.978	3.407
2010	838,74	636,40	202,35	37.396	25.061	12.334
Tổng	2.707,25	2.103,03	602,65	170.808	116.303	54.504

Nguồn: HSX

Năm 2007 là năm bùng nổ về giao dịch của khối ngoại khi Việt Nam chính thức gia nhập WTO, tổng khối lượng mua đạt hơn 402 triệu đơn vị cổ phiếu và giá trị mua ròng lên đến 24.216 tỷ đồng, đây là giá trị mua ròng mạnh nhất trong hơn 10 năm hoạt động của thị trường chứng khoán Việt Nam. Lực mua ròng mạnh của khối ngoại kết hợp với quy mô thị trường vẫn còn khiêm tốn đã đẩy chỉ số VN-Index đạt mức cao nhất 1168,67 điểm vào ngày 9/3/2007.

Năm 2008-2009 là giai đoạn khủng hoảng tài chính toàn cầu, điều này đã gây không ít khó khăn cho khối nhà đầu tư nước ngoài, tuy giá trị mua bán ròng vẫn cao nhưng giá trị mua ròng lại giảm xuống mức rất thấp so với năm 2007.

Năm 2010, đà tăng trưởng kinh tế thế giới dần phục hồi, đồng thời, giá chứng khoán ở thị trường Việt Nam giảm mạnh đã tạo động lực cho khối ngoại tăng cường mua mạnh. Giá trị mua ròng đạt đến 12.334 tỷ đồng cao hơn cả năm 2008 và 2009 cộng lại, đây là giá trị mua ròng cao nhất sau khi đạt kỷ lục năm 2007.

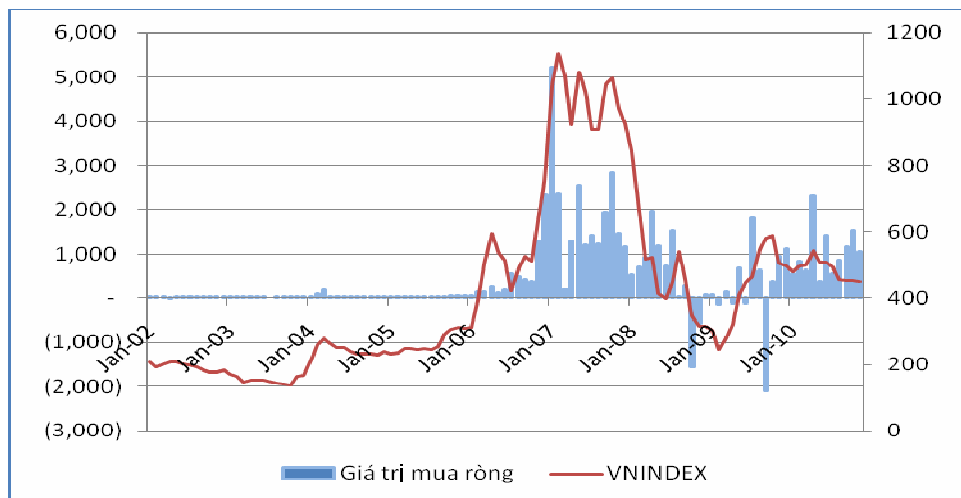
Liệu khối ngoại thật sự có lãi?

Nhà đầu tư nước ngoài có chiến lược đầu tư khá đa dạng và hiện tại chưa có đánh giá đầy đủ về dòng vốn FII đổ vào thị trường chứng khoán Việt Nam nên sẽ gặp những khó khăn nhất định trong việc đánh giá lợi nhuận của khối ngoại trong thời gian qua.

Theo hình 1, khối ngoại mua ròng mạnh nhất trong năm 2007, chủ yếu là tập trung vào đầu năm nhưng vẫn trải dài đến cuối năm, giá trị mua ròng cả năm đạt đến 24.216 tỷ đồng, đây là giá trị mua ròng cao nhất kể từ khi khối ngoại tham gia vào thị trường chứng khoán Việt Nam, trong năm này, giá trị trung bình của VN-Index đạt ở ngưỡng 1.000 điểm. Đến năm 2008, tuy vẫn mua ròng nhưng khối lượng cổ phiếu được bán ra lại tăng mạnh, tổng khối lượng bán tăng đến 206% so với năm 2008 trong khi tổng khối lượng mua chỉ tăng 33,3%. Như vậy, rõ ràng lượng cổ phiếu mua trong năm 2007 đã được khối ngoại bán ra để cắt lỗ kết hợp với trung bình giá trong năm 2008.

Năm 2009, việc mua bán của khối ngoại khá cân bằng, khối lượng mua ròng vẫn tăng nhưng khối lượng bán so với năm 2008 tăng mạnh 51,1% trong khi khối lượng mua chỉ tăng 41,2%, giá trị mua ròng cũng sụt giảm đến mức 3407 tỷ đồng thấp nhất kể từ năm 2007.

Hình 1: Giá trị mua ròng theo tháng qua các năm 2002-2010

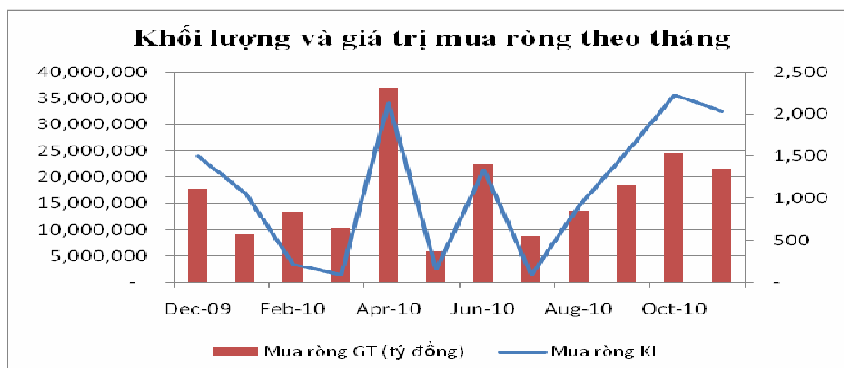
Nguồn: AVS tổng hợp từ HSX

Tuy chưa thể lượng hóa được lãi/lỗ của khối ngoại khi tham gia vào TTCK Việt Nam, nhưng nhìn chuỗi mua ròng của khối ngoại có thể thấy khối ngoại cũng thật sự gặp khó khăn trong việc tìm kiếm lợi nhuận. Khối ngoại mua ròng mạnh khi chỉ số tăng mạnh vào năm 2007, bán mạnh vào cuối năm 2008 đầu năm 2009 khi thị trường đang ở mức đáy, riêng năm 2009, khối ngoại cũng trật nhịp thị trường khi bán ròng đầu năm nhưng lại mua ròng cuối năm khi VN-Index đạt mức cao nhất trong năm.

Mua ròng mạnh trong năm 2010

Năm 2010 khối ngoại mua khá mạnh, tổng khối lượng cổ phiếu mua lên đến 838 triệu đơn vị, đây là mức cao nhất từ trước đến nay. Giá trị mua ròng đến 202 triệu đơn vị cổ phiếu với giá trị tương đương 12.334 tỷ đồng, như vậy, mỗi tháng khối ngoại mua đến 1.121 tỷ đồng

Hình 2: Khối lượng và giá trị mua ròng theo tháng trong năm 2010

Nguồn: HSX

Tổng giá trị mua chỉ đạt 37.396 tỷ đồng chỉ tương đương với năm 2009 và bằng 66% so với năm 2007 nhưng khối lượng cổ phiếu mua được tương ứng lại bằng 110% năm 2009 và 208% năm 2007. Ngoài ra, giá mua trung bình tính theo cổ phiếu năm 2010 là 44.000 đồng/cổ phiếu so với 48.000 đồng/cổ phiếu năm 2009 và 140.000 đồng/cổ phiếu năm 2007. Như vậy, Khối ngoại đã mua được cổ phiếu ở mức rất rẻ so với những năm trước, mức giá ngày càng rẻ là động lực giúp cho khối ngoại tăng mua mạnh hơn mỗi lần thị trường giảm điểm.

Thời điểm khối ngoại mua ròng nhiều nhất ở thời điểm từ tháng 4 trở đi, mua mạnh và ổn định nhất khi chỉ số VN-Index giao động ở mức 440-460.

Cổ phiếu nào được chọn mua nhiều nhất

Bảng 2: Danh sách 20 cổ phiếu được mua nhiều nhất trong năm 2010

STT	CP	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	Tổng
1	HAG	117,1	26,9	220,4	319,6	70	283,2	83,3	118,3	164,7	215,8	171,4	1.790,80
2	BVH	97,8	96,2	92,6	57,4	109,4	39,9	91,5	89,1	139,8	115,2	40	968,9
3	KBC	4	43,7	182,4	98,4	94,3	170	61,8	47,3	52	73,5	23	850,6
4	FPT	16,7	-4,2	49,6	-45,3	-76,7	129,2	219	69,7	77,2	136,1	130	701,3
5	VNM	54,7	459,1	130,5	11,2	-5,8	-2,4	9,6	3,2	1,2	-1,4	-0,5	659,2
6	DIG	84,1	18,9	67,2	98,2	88,2	92,3	40,9	45,5	21,8	58,2	18,1	633,4
7	HPG	62,7	-1,9	29,6	206,1	54,7	3,4	2,2	14,2	79,2	134,8	32,6	617,8
8	SJS	46,8	-2,3	56,5	132,5	213	86,2	37	1,6	-22,5	-15,9	5,8	538,6
9	OGC	-	-	-	-	6,8	12,7	10,1	19,8	365	80,8	39,1	534,4
10	HSG	9,3	31,3	51,8	84,2	132	68,3	12	-9,6	-14,9	20,5	-7,7	377,1
11	MSN	23,4	28,5	11,2	123,4	34,1	90	29,4	-4,9	1,6	18,6	18,8	374,2
12	VCB	1	113,6	37,7	31,9	41	10,5	19,8	52,1	26,3	22,7	6,3	363

13	CTD	7,8	76,5	67,8	50,1	27,8	13,9	8,7	30,8	7,7	2,5	0,9	294,6
14	PVD	40,4	-13,9	26,5	-50,5	37,8	-14,3	0,7	82,1	25	51,1	105,8	290,7
15	SSI	-64	94,3	-25,4	30,1	62,7	135,7	35,8	12,8	-27,4	30,2	-0,8	284
16	EIB	259,3	-0,7	1,3	0	-0,1	-1,9	1,9	-4,9	25,2	0	0	280,1
17	GMD	-46,3	54,8	32,8	64	44,7	85,4	-22,1	22,4	6	23,7	13,8	279,1
18	DPM	6,8	-100,4	-34,1	-55,2	-53,1	10,3	38,9	106	57,8	177,4	97,6	252,2
19	PVF	39,5	-26,3	6,7	23,8	5	52	17,1	21,4	16,4	50,5	41,2	247,4
20	KDC	-119,6	-8,3	-53,1	46,9	76,2	78,7	59,6	61,8	135,3	-30,6	-26,2	220,9
Tổng		641,5	885,8	952	1.226,8	962	1.343,1	757,2	778,7	1137,4	1.163,7	709,2	10.558,3

Nguồn: HSX

Theo bảng 2, khối ngoại chỉ tập trung vào nhóm cổ phiếu vốn hóa lớn trên sàn HOSE, giá trị mua ròng của nhóm 20 cổ phiếu này chiếm đến 83.5% tổng giá trị mua ròng toàn thị trường, như vậy, rõ ràng khối ngoại có chiến lược mua cổ phiếu khá tập trung, những cổ phiếu khác mức độ quan tâm không đáng kể. Có một vài cổ phiếu khối ngoại liên tục mua ròng cả năm qua như: HAG, BVH, KBC, DIG, VCB, MSN. Những cổ phiếu khác có mua, bán luân phiên qua các tháng nhưng tổng giá trị thì vẫn mua ròng.

Hình 3: Chỉ số tổng hợp của 20 cổ phiếu khối ngoại mua nhiều nhất

Nguồn: Chỉ số được tính theo phương pháp trung bình không trọng số của BP. Phân tích AVS

Hầu hết giá cổ phiếu trong 20 nhóm cổ phiếu trên đều giảm, chỉ có 3 cổ phiếu BVH, MSN và PVD là tăng giá. Nhóm ba cổ phiếu này có giá trị mua ròng 1.633 tỷ đồng chỉ chiếm 13,2% trong tổng giá trị mua ròng. Theo hình 3, vùng giá trung bình của chỉ số tổng hợp 20 cổ phiếu được khối ngoại mua nhiều nhất là 48.000-50.000 đồng /cổ phiếu, và giá Mức giá hiện tại đang ở mức 46.000 đồng/ cổ phiếu, như vậy, mức lỗ trung bình có thể của khối ngoại chỉ ở mức 6%, điều này cho thấy với chiến lược trung bình giá khối ngoại không lỗ quá nhiều trong năm 2010.

Tuy nhiên, nếu xét thêm yếu tố khối lượng (theo hình 2), khối ngoại đã mua ròng nhiều vào từ tháng 8, đây là thời điểm giá rẻ thì khả năng giá mua trung bình còn có thể thấp hơn mức trên và có thể xấp xỉ mức giá hiện tại. Như vậy, với chiến lược bình quân giá thì rõ ràng khối ngoại hiện không bị lỗ khi đầu tư vào thị trường chứng khoán Việt Nam trong năm 2010.

VN-Index liên tục giao động hẹp trong năm 2010, trong khi đó, hàng loạt cổ phiếu lại giảm rất mạnh, có những thời điểm có đến hơn 100 cổ phiếu có giá thấp hơn mệnh giá, điều này cho thấy chỉ số VN-Index chưa phản ánh đúng diễn biến của thị trường. Nguyên nhân phát sinh chủ yếu từ việc giữ giá của một nhóm cổ phiếu lớn vốn hóa lớn, đây là nhóm khối ngoại mua nhiều nhất, như vậy, rõ ràng tác động của động thái mua ròng của khối ngoại ảnh hưởng lớn đến chỉ số VN-Index.

Nguyên nhân của việc mua ròng mạnh trong năm 2010

Hiện tại, việc mua ròng mạnh của khối ngoại liên tục trong năm qua đã thu hút được khá nhiều sự quan tâm của giới đầu tư, và câu hỏi luôn được đặt ra là tại sao khối ngoại lại mua mạnh. Theo chúng tôi, ngoài việc đánh giá tiềm năng tăng trưởng dài hạn của nền kinh tế Việt Nam còn có một số yếu tố khác là nguyên nhân dẫn đến việc mua ròng của khối ngoại thời gian qua như:

Thứ nhất: khối ngoại mua ròng khá mạnh với mức giá cao vào cuối năm 2009 đầu 2010 nên khối ngoại đã tăng cường mua mạnh hơn khi thị trường giảm điểm nhằm để bình quân giá vốn. Ngoài ra, việc mua mạnh vào nhóm cổ phiếu vốn hóa lớn đang nắm giữ cũng tạo một lực đỡ để giá không giảm sâu, giảm bớt áp lực thua lỗ, nhất là các quỹ, giữ NAV không bị giảm sâu.

Thứ hai: năm 2010 khi nền kinh tế thế giới bắt đầu hồi phục, chính sách tiền tệ mở rộng ở nhiều cường quốc như Mỹ, Nhật được áp dụng, chi phí vốn trở nên rất rẻ, điều này làm cho một lượng lớn vốn chạy vào các nước mới nổi để tìm kiếm khả năng sinh lợi cao hơn. Thị trường Việt Nam, tuy không hấp dẫn lượng vốn này nhiều như Thái Lan, Indonesia, Singapore, nhưng trong năm 2010 cũng đã thu hút được lượng vốn đáng kể. Theo Ủy ban Giám sát tài chính quốc gia giữa tháng 9, khoảng 2 tỉ đô la Mỹ carry trade đã vào Việt Nam và cho đến hiện tại chưa bị rút ra, và một phần lượng tiền này đã chảy vào chứng khoán.

Thứ ba: Một vài cổ phiếu được khối ngoại mua ròng mạnh và liên tục từ đầu năm đến nay, lượng bán ra rất ít. Đây là một động thái cho thấy nhà đầu tư nước ngoài đang tận dụng thị trường giảm để mua, nắm giữ doanh nghiệp tốt có thương hiệu mạnh với giá rẻ.

Kết luận: Khối ngoại đã gặp nhiều khó khăn trong việc tìm kiếm lợi nhuận trên thị trường chứng khoán Việt Nam trong những năm trước. Năm 2010, khối ngoại mua ròng mạnh ở đầu năm, lúc này giá cổ phiếu ở mức giá cao và thời điểm mua ròng mạnh khác là cuối năm, khi giá ở mức thấp, điều này cho thấy khối ngoại đang bình quân giá để giảm giá vốn. Điểm đáng chú ý khác là giao dịch của khối ngoại có tác động rất lớn đến diễn biến của chỉ số VN-Index, mang tính chất dẫn dắt thị trường. Chiến lược bình quân giá và giữ giá cổ phiếu vốn hóa lớn đã mang lại thành quả khá đáng kể là khối ngoại gần như không bị lỗ trong năm 2010. Vì vậy, chúng tôi cho rằng thời gian tới, hoạt động đỡ giá NAV vào cuối năm vẫn sẽ diễn ra nhưng không thật sự mạnh, khối ngoại sẽ tăng cường bán ra khi thị trường tăng điểm để hiện thực hóa lợi nhuận và mua ròng trở lại lúc giá giảm. Động thái này sẽ tiếp tục nâng đỡ VN-Index và giữ cho thị trường không có những biến động mạnh.

Bản báo cáo này được biên soạn và cung cấp bởi Công ty Cổ phần Chứng khoán Âu Việt (AVSC). Các nhân sự biên soạn báo cáo này bao gồm:

Huỳnh Văn Phát - Chuyên viên Phân tích

Lê Anh Thi - Giám đốc Phân tích

Điều khoản miễn trách:

Bản báo cáo này được biên soạn và cung cấp bởi Công ty Cổ phần Chứng khoán Âu Việt (AVSC). Mặc dù các thông tin trong báo cáo được AVSC xem là đáng tin cậy, tuy nhiên AVSC không chịu trách nhiệm về độ chính xác của những thông tin trong báo cáo này. Các ý kiến, dự báo và ước tính chỉ thể hiện quan điểm của các nhân sự phân tích tại thời điểm lập báo cáo, không được xem là quan điểm của AVSC.

Nội dung bản báo cáo chỉ mang tính tham khảo và AVSC không chịu trách nhiệm nổi với những quyết định mua bán chứng khoán do tham khảo báo cáo này.

Mọi ý kiến đóng góp, xin vui lòng liên hệ:

Bộ phận Tư vấn - Phân tích, Công ty Cổ phần Chứng Khoán Âu Việt

Email: info@avsc.com.vn